

Махія Т. А. Особливості взаємодії учасників освітнього процесу у соціальних мережах: переваги та недолік/ Тетяна Махія // Збірник статей Шостої міжнародної науково-методичної конференції «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи». – Київ. : Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2018. – 240 с. – С. 211 – 219.

Тетяна Махія

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

В статті увага зосереджується на перевагах і недоліках взаємодії учасників освітнього процесу у соціальних мережах, урахування яких дозволить ефективніше налагодити діяльність закладу освіти у сфері зв'язків з громадськістю. Подано основні положення нетикету як філософії ефективного Інтернет-спілкування. Описано практичні поради щодо публікації матеріалів у соціальних мережах та основні правила реагування на негативні коментарі.

Ключові слова: соціальні медіа, соціальні мережі, Facebook, Інтернет-залежність, нетикет, порушення нетикету, флейми, негативні відгуки, чеклист.

Постановка проблеми. Поняття соціальна мережа, спрогнозоване ще в 1835 році у романі В. Одоєвського «4338-й рік», було вперше введено у 1954 році соціологом із манчестерської школи Джеймсом Барнсоном та розглядалося як соціальна структура, що складається з групи вузлів, якими є соціальні об'єкти (люди або організації), і зв'язків між ними (соціальних взаємин). З появою у 1969 році Інтернет наукова концепція Джеймса Барнса набула певної трансформації і вже у 1971 році перша соціальна мережа як двостороння або одностороння взаємодія групи осіб з використанням комп'ютерної техніки стала використовуватися для передачі інформації військовими через ARPANET. Проте справжню популярність соціальні мережі здобули в 1995 році. Тоді американець Ренді Конрадс створив Classmates.com – першу соцмережу в сучасному розумінні. У ній зареєстровані користувачі отримують доступ до каталогу випускників різних навчальних закладів.

За даними дослідження Factum Group Ukraine за підсумками 2017 року в Україні зафіксовано 21,0 млн. активних Інтернет-користувачів [4]. Віртуальний світ сайтів, форумів, чатів – світ соціальних мереж і інформаційних ресурсів стає одним з провідних джерел інформації людини, засобом і особливим простором для комунікації, областю різних видів діяльності. 68% користувачів Інтернет України, користуються мережею Facebook [8]. Не обійшла ця тенденція і учасників освітнього процесу.

У мережі Facebook Існують тисячі спільнот та груп, пов'язаних з освітою. Зокрема, Освіта.ua налічує 136 тис підписчиків Facebook, офіційна сторінка Міністерства освіти і науки в Україні об'єднало 99 тис. учасників освітнього процесу, суспільна група Центру нової освіти Івана Іванова «Уміти вчити: спільнота освітян» має 93,5 тис. учасників; Громадське об'єднання «Батьки SOS» налічує 88 тис учасників, громадські організації Освіторія та EdCamp

Україна об'єднали у Facebook 62 тис. та 11 тис. прогресивних освітян відповідно.

У Facebook представлено величезну кількість офіційних сторінок закладів освіти, їх підрозділів, а також науково-педагогічних та педагогічних працівників, що мають до 1000 учасників. ТОП-10 лідерів громадських думок у Facebook, які періодично пишуть про освіту, мають до 840 000 фоловерів, зокрема у Міністра МОН України 38 тис підписчиків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика соціальної взаємодії в мережі Інтернет, дослідження мережевого суспільства, становлення соціальних мереж та принципи їхнього використання розкривається у дослідженнях зарубіжних та вітчизняних науковців Д. Белла, Н. Бейма, О. Брука, Д. Вестерман, Дж. Гэлбрейта, Ю. Данько, Б. Джозефа, В. Емеліна, В. Іванова, Р. Інгельгарта, П. Коллока, С. Кайзлера, М. Кастельса, Т. Кравченко, О. Лещенко, О. Лобовікової, Т. Лукіних, А. Назарчук, Г. Рейнгольда, Л. Спрелла, С. Тонг, А. Тоффлера, А. Турена, С. Херрінга та ін.

Соціальні мережі, будучи не тільки засобами масової комунікації, а механізмом конструювання комунікативного простору, виконують низку функцій, створюючи ціннісний базис свого існування, Аксіологічні проблеми інформаційного суспільства та розвиток кіберцінностей розглянуто у працях С. Бирик, Л. Глебова, Ю. Карпенко, О. Овчиннікової, Н. Полутіної, Г. Почепцова, А. Сергєєва, В. Сидоркіної, Д. Мартянова та інших дослідників.

Проте питання використання соціальних медіа у діяльності закладів освіти, висвітлення їх діяльності, етики взаємодії між учасниками освітнього процесу у соціальних мережах, особливості підготовки медіатекстів для різних соціальних мереж залишаються недостатньо розглянутими у педагогічній літературі.

Мета дослідження – розглянути переваги і недоліки взаємодії учасників освітнього процесу у соціальних мережах.

Виклад основного матеріалу. Взаємодія у соціальних мережах спочатку носила конкретний характер – спілкування з робочих питань між людьми, які знаходяться в різних точках планети. Тільки потім з доступністю Інтернет віртуальне спілкування стало об'єднувати всі верстви людей з різних питань у тому числі освіти. Зокрема, поза закладом освіти учасники освітнього процесу все частіше спілкуються через Facebook і різні месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp тощо). Розглянемо основні переваги та недоліки такої комунікації.

До переваг віртуального спілкування для учасників освітнього процесу можна віднести:

- оперативність та швидкість оповіщення одразу всіх учасників освітнього процесу, починаючи від організаційних питань і закінчуючи просвітницькими;
- комфортність умов для кожного учасника освітнього процесу, починаючи від психологічних до фізичних;
- відсутність часових обмежень, що дозволяє спілкуватися у вільний і зручний для кожного учасника освітнього процесу час від самого рання до пізньої ночі;

- можливість для всіх учасників освітнього процесу, у тому числі з особливими потребами, знайти численних друзів з усього світу по інтересам, цілям, бажанням тощо;
- спілкування без комплексів: можливість для «закритих» учасників освітнього процесу, яких не видно і не чути під час освітнього процесу, розкриватися на власній сторінці, що в свою чергу дозволить ефективніше включати їх в освітній процес;
- добровільність налагодження спілкування між учасниками освітнього процесу та можливість припинити його в будь-який момент і без пояснень;
- можливість учасникам освітнього процесу стати такими, якими вони хочуть бути, висловити те, що не наважилися сказати одне одному у вічі;
- поява впевненості в собі за рахунок скорочення дистанції між учасниками освітнього процесу, у плані комунікації, соціальні мережі роблять педагогів та адміністрацію закладів освіти більш доступними для здобувачів освіти та їх законних представників;
- можливість в будь-який момент виправити помилку в письмовому спілкуванні тощо.

Як бачимо, переваг достатньо багато, проте у віртуальному спілкуванні учасників освітнього процесу не менше і недоліків. Розглянемо лише основні з них:

- зменшення спілкуватися учасників освітнього процесу в реальному світі: навіть перебуваючи поруч один з одним, учасники освітнього процесу можуть спілкуватися та з'ясовувати відносини через свої гаджети, втрачаючи навички реального спілкування та упередження конфліктів;
- формування неадекватної самооцінки учасників освітнього процесу, підвищення власної значимості на основі отримання великого числа вподобань у соціальних мережах;
- змінюється свідомість, спрощується мова і взаємодія з оточуючими за рахунок використання символів-емодзі, картинок-мемів, Інтернет-сленгів та різних жаргонних виразів, що особливо небезпечно для здобувачів загальної середньої освіти;
- захоплення життям інших людей, що може бути далеко від дійсності реального світу, призводить до спокуси створення віртуальної особистості з «ідеальним» життям та спотворення духовно-моральних цінностей особливо молодших учасників освітнього процесу – здобувачів освіти;
- Інтернет-комунікація є більш легкою і невимушеною, відтак будь-який учасник освітнього процесу може стати ким завгодно від «розлюченого батька» до «милого керівника», провокуючи інших учасників освітнього процесу, приміряючи на себе різні ролі, оскільки мало

шансів розкрити обман, поки віртуальне спілкування не стане реальним;

- відсутність моральних обмежень: у віртуальному світі все дозволено, відтак питання етики учасників освітнього процесу можуть відійти на задній план;
- Інтернет-небезпека, що виявляється у налагоджені комунікації із досвідченими аферистами, які створюючи віртуальний образ до якого прагне довірливий користувач, отримати інформацію, від якої може постраждати не лише учасник освітнього процесу, а і його оточення;
- розвиток Інтернет-залежності та усунення від реального життя тощо.

Перерахуємо основні ознаки Інтернет-залежності, що характерна для всіх учасників освітнього процесу, не зважаючи на те чи висвітлюють вони своє приватне чи яка спостерігається в сучасному суспільстві у багатьох людей:

- нав'язливість перегляду повідомлень, навіть якщо ніхто не повинен написати;
- важливість відслідковування кількості відвідувачів сторінки чи коментарів, що залишають інші;
- збільшення часу перед комп'ютером;
- почуття паніки або розчарування через неможливість потрапити на свою сторінку;
- спілкування з друзями тільки через соціальні мережі;
- прагнення до обговорення чужих фотографій чи повідомлень, навіть обумовлене професійною потребою.

Не зважаючи на ті недоліки і ознаки залежності користувачів Інтернет від соціальних мереж, необхідно зазначити, що вони характерні для всіх видів масмедіа в більшій чи меншій мірі, а відтак зважене використання соціальних мереж з урахуванням їх переваг та недоліків в освітньому процесі дозволить максимізувати їх позитивний вплив на цей процес та залучити усіх учасників освітнього процесу до активної взаємодії. Незважаючи на те, що для багатьох людей спілкування в соціальних мережах встигло стати органічним продовженням освітнього процесу та взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу, багато педагогічних працівників досі побоюються взаємодії із здобувачами освітніх послуг та їх законними представниками у соціальних мережах. Взаємодія учасників освітнього процесу у соціальних мережах дозволяє отримати великі можливості та містить не менші загрози у силу того, що вона має імітаційний характер, відтак ті, хто не має можливості висловитися чи реалізувати свої амбіції безпосередньо, можуть створити імітаційне соціальне середовище громадської активності.

Розширення сфер спілкування за рахунок розвитку комунікації у соціальних мережах спричинило вироблення особливих правил поведінки і в Інтернеті, які називають новим словом «нетикет», або мережевий етикет (від англ. net – «мережа» та етикет). Це так би мовити філософія ефективного Інтернет-спілкування, яка використовує загальні конвенції та норми як керівництво для правил та стандартів. Це не просто зведення правил усного та

писемного спілкування в Інтернеті, але й система, що орієнтує користувачів мережі на дотримання принципів культури мови незалежно від того, віртуальна вона чи реальна [3].

Положення нетикету розділяють на три основні категорії:

- психологічні, емоційні (використання звертань: «ти», «ви», смайликів, підтримка або ігнорування новачків тощо);
- технічні (використання певної довжини рядків, обмеження на розмір листів, їх підписи, допустимість написання у верхньому регістрі, допустимість форматування, виділення курсивом, кольором тощо);
- адміністративні (правила заголовків тем, правила цитування, допустимість реклами, допустимість флейму, необхідність додержуватися тематики співтовариства) [9].

Єдиного документу, що відображає усі правила нетикету і є стандартом для усіх, немає, проте існують найбільш поширені правила, які повинен знати кожен учасник освітнього процесу, і впершу чергу педагоги та батьки, оскільки «діти не про що в нас не запитують, просто дивляться на нас й мовчать..», мовчать транслюючи від попереднього покоління її власні віртуальні цінності і правила, які збагачуються новими, що виникають у зв'язку зі змінами актуальної соціальної дійсності.

Розглянемо основні 10 правил нетикету, що вперше побачили світ ще у 1994 році і є наразі актуальними для всіх учасників освітнього процесу.

Правило 1. Пам'ятайте, що ви спілкуєтесь з людиною. Досить часто люди в мережі порушують дане правило, забуваючи, що по ту сторону екрана з ними спілкується жива людина. Не зловживайте тим, що співрозмовник вас не бачить і не дозволяйте собі того, чого б не зробили у звичайному спілкуванні. У віртуальному світі є таке поняття як тролінг, що являє собою провокаційні повідомлення, які пишуться деякими особами (тролями) з метою викликати конфлікт між учасниками спілкування. Тому, заради свого спокою, уникайте конфліктних ситуацій та не провокуйте їх. Пам'ятайте, що не потрібно робити для інших того, чого не хочете щоб зробили для вас.

Правило 2. Дотримуйтеся тих самих стандартів поведінки, що і в реальному житті. У віртуальному світі існує певне відчуття анонімності і в деяких ситуаціях, люди можуть дозволити собі більше, ніж вони дозволяють, спілкуючись у реальному житті. Але, все ж таки, намагайтесь дотримуватись правил спілкування, як в реальному, так і у віртуальному спілкуванні. Залишайтесь толерантними і пам'ятайте, що Інтернетом користуються і діти.

Правило 3. Пам'ятайте, що ви знаходитесь у кіберпросторі. Активне спілкування у Мережі має свої нюанси. Так, спілкуючись в чаті або ж форумі, пам'ятайте, що манери спілкування в різних співтовариствах різні. Якщо один стиль спілкування цілком звичний для одного співтовариства, для іншого він буде абсолютно неприйнятним. Обов'язково, перед тим, як щось коментувати в цілком новій для вас темі, озирніться, вивчіть обстановку – послухайте про що і як говорять там люди, і лише після цього долучайтесь до розмови. Не варто

нав'язувати свої правила і вчити співтовариство, навіть якщо ви впевнені, що всі не праві.

Правило 4. Поважайте час і можливості інших. Якщо ви хочете поділитись з усім світом важливою для вас новиною, подумайте, чи всім вона така корисна. Одним з наслідків цього правила є шанобливе ставлення до чужого трафіку. Відправляючи кому-небудь надмірної ваги файл, користуйтеся архіватором. Викладаючи великі зображення, подбайте про те, щоб їх супроводжували невеликі прев'ю (від preview – попередній перегляд зображення, як право, в зменшеному вигляді) із зазначенням розміру файлу. Якщо ви даєте посилання на великий файл, не забувайте вказувати його розмір. Не слід очікувати миттєвої реакції на повідомлення.

Правило 5. Зберігайте свій імідж. Ваша репутація в Інтернеті не менш важлива, ніж у реальному житті. Навіть якщо здається, що ніхто в Мережі вас не впізнає, не варто ображати інших, створювати конфліктні ситуації, або відповідати на образу образою. Нехай друзі за інтересами та сайтами знають вас, як ввічливу, толерантну та порядну людину. Публікуючи якусь інформацію, перевірте її достовірність, пишіть грамотно.

Правило 6. Допмагайте іншим там, де ви це можете зробити. Мережа не є сховищем всіх можливих у світі знань. Зазвичай в Інтернеті з'являється лише та інформація, яка несе вигоду її автору. Досить часто у людей виникають запитання на які в Мережі відповіді немає, тому, якщо ви є компетентні в якомусь питанні і можете на нього відповісти – відповідайте. Якщо ви виявили, що в Інтернеті відсутня інформація про щось, що ви знаєте напевне – обов'язково напишіть про це, ваші знання можуть комусь знадобитись. Якщо в Мережі вас просять допомогти – допоможіть, можливо хтось колись так само допоможе вам. Обмінюйтесь досвідом у Мережі, адже сам Інтернет виріс завдяки бажанню людей ділитись інформацією.

Правило 7. Не створюйте конфлікти та не допускайте їх. «Словесну війну», яка іноді виникає між декількома учасниками дискусії, ще називають флеймом (від англ. flame — полум'я). Зазвичай, під час таких суперечок істина не народжується і виникає лише дискомфорт серед учасників обговорення. Інтернет не забороняє флейми, вони можуть нести задоволення, як авторам, так і читачам, а ті, хто їх отримує, цілком можуть на них і заслуговувати. Проте, нетикет не заохочує таких дій, які іноді переростають у справжні інформаційні війни. Краще уникайте образ і не беріть участі у конфліктних обговореннях.

Правило 8. Поважайте право на приватне листування. Як і в реальному, так і у віртуальному світі існує право особи на приватне листування, і неповага до цього права – ознака поганих манер. Інколи при користуванні комп'ютером у закладі освіти виникають моменти, коли користувачі не виходять зі своїх сторінок у соціальних мережах та електронної пошти, або просять колег відкрити їх скриньку і роздрукувати якусь інформацію. Необхідно обов'язково попередити учасників освітнього процесу про можливі ризики, показати, як самостійно відкрити скриньку та порадити користувачеві не довіряти нікому свій пароль і вводити його самостійно. І запам'ятайте ще один момент, який

також відносять до даного правила: не поширюйте в Мережі інформацію про себе та інших людей – реальні імена, адреси, телефони, фотографії!

Правило 9. Пам'ятайте про авторське право. Представляти скопійовану з Інтернету інформацію, як авторську, не просто нечесно, але й незаконно. Зверніть увагу й на те, що завантажувати і поширювати фото, відео та музику, які захищені авторським правом теж не варто, адже це прирівнюється до крадіжки.

Правила 10. Пам'ятайте про безпеку. Намагайтесь без зайвої потреби не викладати на сторінках Мережі приватну інформацію, щоб не стати жертвою он-лайн злочинців [7].

Під порушенням нетикету, які найчастіше виникають в мережі Інтернет, розуміють образи та перехід на особистості, відступ від теми, який робиться зловмисно (офтопик), рекламу, саморекламу у невідповідних місцях. Також, порушенням нетикету вважають наклеп або іншу зловмисну дезінформацію, чи плагіат.

У червні 2014 року було створено групу у соціальній мережі Facebook для обговорення проблем, пов'язаних із освітою з ініціативи «поговорити у соціальній мережі» з'явилася громадська організація — «КМО «Батьки SOS», щоб надавати допомогу батькам у разі порушення прав їхніх дітей у школі чи садочку та ініціювати системні зміни в освіті.

Спільнота працює за простим алгоритмом:

- озвучується ситуація (у школі, чи загалом в освіті)
- з'ясовується, як ця ситуація співвідноситься із законодавством,
- висновок, що треба змінити: ситуацію чи законодавство і разом — змінюють!

Не зважаючи на те, що за час існування ГО ініціювало численні зміни в системі освіти через громадські ініціативи, участь у колегії МОН, співпрацю з депутатами різних рівнів та громадськими активістами батьківського руху у різних куточках країни. Зокрема, ініціатива «Батьки SOS» щодо конкурсного відбору на посади керівників навчальних закладів, знайшла втілення у новому Законі Про освіту [6]. Проте, коментатори інформації у цій групі вдаються до системного порушення нетикету вдаючись до грубих, непристойних, оціночних виразів та образ особистості. Замість вирішення проблеми можна потонути в інформаційному дощі оціночних суджень у підтримку того чи іншого повідомлення, так і не отримавши вирішення проблеми у реальному світі.

Треба зазначити, що зараз образи в мережі замінюють вуличні сварки. Але лайка і на вулиці, і в мережі підпадає під адміністративну відповідальність – за це штрафують. Політикою Facebook також передбачено реагування на такі дії – блокування аккаунти за умови, якщо його власник викладав якісь матеріали, що порушують умови Фейсбуку (чужі без дозволу автора, незаконні, шахрайські, ворожі, образливі та інше); було зазначено явно несправжнє ім'я або помилкова інформація про власника аккаунти; власник видавав себе за іншу людину; особиста сторінка використовувалася у комерційних цілях, оскільки для цього є сторінки компаній, і на останок, якщо власник поведився агресивно або

образливо або переслідував людей чи погрожував їм. В такому разі навіть однієї скарги досить для блокування аккаунту.

Часте порушення нетикету зустрічається і у соціальних месенджерах, серед яких найбільш розповсюджений Viber. У результаті, адміністрація деяких навчальних закладів наполегливо рекомендували педагогічним працівникам не підтримувати таким чином зв'язок із батьками. Особливо з урахуванням того, що докази, подані в електронній формі та/або у формі паперових копій електронних повідомлень, вважаються письмовими доказами згідно зі статтею 64 Цивільного процесуального кодексу України, статтею 36 ГПК України та статтею 79 Кодексу адміністративного судочинства України [5].

Громадський активіст та директор однієї із шкіл Києва С. Горбачов пропонує власний алгоритм дій усунення будь-яких конфліктів у діяльності закладу освіти через оперативне висвітлення проблем у соціальних мережах:

- по-перше, не замовчувати проблему: визнати її існування;
- по-друге, відразу і ефективно розпочати її вирішення;
- по-третє, постійно повідомляти, що заклад освіти робить для її розв'язання, яких вжито оперативних дій;
- по-четверте, повідомити про результат: проблему вирішено – ми молодці або проблему не вирішено – вирішимо, працюємо далі [10].

При цьому, публікуючи пост про діяльність закладу освіти у соціальній мережі, адміністрацією чи педагогічними працівниками варто дотримуватися основних правил, що висуюються до медіатекстів цього типу, так званого чеклиста:

- перевірити орфографію та пунктуацію, оскільки ці повідомлення підпадають під пильну увагу інших учасників освітнього процесу і їх автори можуть надовго стати предметом глузувань;
- дотримуватися сталої кількості публікацій у тиждень чи на день, щоб систематично висвітлювати діяльність закладу освіти та підтримувати постійну увагу до освітнього процесу;
- переконатися, що у повідомленні є користь чи розвага, оскільки користувачі соціальних мереж піддають перевагу більшою мірою саме такому контенту;
- слідкуйте за коректністю довжини медіатексту у соціальній мережі, зокрема у повідомленнях довжиною не більше 80 знаків рівень залучення користувачів на чверть більше, ніж у більш довгих текстів, а відтак більше шансів привернути увагу до нагальної проблеми діяльності закладу освіти;
- не забувати про те, що у соціальних мережах можна згадувати інших користувачів за допомогою міток з метою залучення більшого числа учасників освітнього процесу;
- переконатися, що повідомлення не було написано під дією негативних емоцій, оскільки повідомлення, написані у такому стані частіше шкодять, ніж допомагають у вирішенні проблем;

- наявність якісних картинок чи фото, на яких максимально всі учасники освітнього процесу виглядають яскраво, оскільки понад 65% світового населення сприймають інформацію візуально.

Таким чином, всі учасники освітнього процесу через соціальні мережі залучають до діяльності, активно співпереживають чи навпаки, проте обізнаність гарантує зменшення негативних проявів індивідуальної автономії.

При використанні соціальних мереж адміністрація та педагогічні працівники завжди повинні пам'ятати про одну важливу річ: робота не обмежується публікацією постів. Необхідно постійно відслідковувати їх, щоб з'ясувати, наскільки вони популярні, відповісти на коментарі читачів і оптимізувати свої наступні заходи.

Необхідно відповідати на всі коментарі учасників освітнього процесу, в яких міститься будь-яке питання, пропозиція або негативний відгук

Незважаючи на наявність негативних коментарів у повідомленнях, ними все ж таки не варто ігнорувати, їх необхідно обробляти у першу чергу, щоб не виводити з себе коментатора та інших учасників освітнього процесу, які помітять їх.

Не варто видаляти негативні коментарі. Зрозуміло, що хочеться, щоб у закладу освіти була бездоганна репутація, проте позбавлятися від негативних відгуків – не найкраще рішення. Це викличе ще більше невдоволення інших учасників освітнього процесу, які мають подібну точку зору.

Необхідно завжди представляти свої аргументи відразу під коментарем, адже не оброблене вчасно негативне зауваження може викликати ланцюгову реакцію і зашкодити іміджу закладу освіти. Також не варто вдаватися до флеймів, сперечатися з учасником освітнього процесу у соціальній мережі. Якщо він висловлює об'єктивне невдоволення, значить, на це є причина. Тому доречно вибачитися і спробувати допомогти за потреби при особистій зустрічі.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Взаємодія учасників освітнього процесу у соціальних мережах визначається їх конфігурацією та зв'язками між ними, спрямованістю інформації, інтерактивністю, відкритістю, що створює умови для формування соціальної відповідальності всіх учасників освітнього процесу, їх бажання і здатності співпрацювати заради суспільного інтересу. Відповідно аксіологічний статус соціальних мереж полягає в тому, що вони виступають механізмом конструювання сучасного комунікативного простору учасників освітнього процесу, що мають як свої недоліки, так і переваги, характерні в більшій чи меншій мірі всім масмедіа.

Рішення по використанню соціальних мереж для взаємодії з учасниками освітнього процесу з точки зору працівників закладу освіти має бути обґрунтованим та слугувати для вирішення нагальних проблем закладу освіти та упередження конфліктів, спираючись на нетикет.

Список використаних джерел

1. 10 правил хорошего поста в социальной сети [електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://amplifr.com/blog/ru/cheklist-horoshego-posta/>

2. 6 заповедей для удачных постов в социальных сетях от свидетеля SMM [электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://freshit.net/6-zapovedej-dlya-udachnykh-postov-v-socialnykh-setyax-ot-svidetelya-smm/>
3. Библик С. Нетикет, або мережевий етикет / С. Библик // Культура слова. — 2015. — Вип. 82. — С. 125-128.
4. В Україні зменшилась кількість регулярних користувачів інтернет [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://detector.media/rinok/article/133767/2018-01-16-v-ukraini-zmenshilas-kilkist-regulyarnikh-koristuvachiv-internet-inau/>
5. Ворожбит О. Практика: Доказовий лист / Ольга Ворожбит, Микола Гелетій // Український юрист. – № 2. – 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://jurist.ua/?article/1025>
6. Громадське об'єднання «Батьки SOS» [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://charitytuner.org/foundations/culture/gromadske-obyednannya-batky-sos/>
7. Культура віртуального спілкування: методичні поради / Упр. культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін.; ХОУНБ ім. М. Островського. – Хмельницький, 2014. – 28 с.
8. Мартьянов Д. С. Виртуальные ценности: структура, динамика, противоречия / Мартьянов Денис Сергеевич // Труды Санкт-Петербургского государственного института культуры. – 2015. – С. 319-327 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/virtualnye-tsennosti-struktura-dinamika-protivorechiya>
9. Практичні поради для вчителів-блогерів: навіщо, як і де? [електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://www.prosvitcenter.org/uk/praktychni-porady-dlya-vchyteliv-bloger-2/>
10. Як дошкульна шкільна проблема може покращити імідж школи / Горчабев С. І. [електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://www.slideshare.net/sivangor/gorbachov-ed-camp20170429>

Татьяна Махиня. Особенности взаимодействия участников образовательного процесса в социальных сетях: преимущества и недостатки

В статье внимание сосредоточено на преимуществах и недостатках взаимодействия участников образовательного процесса в социальных сетях, учет которых позволит эффективнее наладить деятельность учебного заведения в сфере связей с общественностью. Представлены основные положения нетикета – философии эффективного Интернет-общения. Описаны практические советы по публикации материалов в социальных сетях и основные правила реагирования на негативные комментарии.

Ключевые слова: социальные медиа, социальные сети, Facebook, интернет-зависимость, нетикет, нарушение нетикета, флеймы, негативные отзывы, чеклист.

Tetiana Makhynia. Features of interaction of educational participants in social networks: advantages and disadvantages

In the article it is paid attention on the the advantages and disadvantages of the interaction of participants in the educational process in social networks. This is will allow to work more effectively the activities of the educational institution in the public relations.

The main provisions of social networking etiquette as the philosophy of effective Internet communication are presented.

There are described the practical tips for publishing materials in social networks. There are presented the basic rules for responding to negative comments in social networks.

Keywords: social media, social networks, facebook, internet addiction, social networking etiquette, violations of social networking etiquette, flames, negative reviews, checklists.